

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. sausio 12 d. Nr. 21RE4- (AG4-205/21-2025)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Sigitos Šimbelytės ir Karines Zavgorodnajos (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2026 m. sausio 7 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei Panevėžio miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas pateikė skundą, kuriuo Komisijos prašo panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) 2025 m. lapkričio 14 d. (Komisijos pastaba skundžiamo rašto priėmimo data – 2025 m. lapkričio 4 d.) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“ (toliau – Raštas).

Skunde pareiškėjas nurodė, kad pavėlavo prasitęsti neįgalumo grupę. Pareiškėjas paaiškino, kad dabar iš naujo eina komisiją ir nežino kiek užtruks.

Pareiškėjas nurodė, kad nedeklaravo turto, nes negavo pranešimo.

Atsakovė atsiliepimu prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Administracija nurodė, kad pareiškėjas Administracijai pateikė prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti (įrašant į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą) (toliau – Prašymas), kuris buvo užregistruotas 2023 m. sausio 18 d., reg. Nr. (duomenys neskelbtini)). Administracijos Socialinių reikalų skyriaus 2023 m. sausio 27 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjas buvo informuotas apie priimtą sprendimą: tenkinti Prašymą ir įrašyti į Asmenų ir šeimų turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą (toliau ir – Sąrašas). Raštu pareiškėjas taip pat buvo informuotas, kad kasmet privalo deklaruoti turtą (įskaitant pajamas) Gyventojų turto deklaravimo įstatymo (toliau ir – GTDĮ) nustatyta tvarka.

Administracija nurodė, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau ir – PBĮĮ) 22 straipsnio 1 punktu, asmenys įrašyti į sąrašą turi pareigą deklaruoti turimą turtą (įskaitant gautas pajamas) GTDĮ nustatyta tvarka. PBĮĮ 16 straipsnio 4 dalies 9 punkte nurodyta, kad asmenys iš Sąrašo išbraukiami kai, asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 dienos, arba dėl svarbių priežasčių <...> dėl savivaldybės <..> teritorijoje paskelbtos epidemijos, stichinės nelaimės arba nelaimingo atsitikimo, dėl šeimos narių ar artimųjų giminaičių mirties, priežiūros ar slaugymo, dėl sulaikymo, suėmimo, arešto atlikimo, dėl Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme nustatytų pareigų vykdymo, iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos GTDĮ nustatyta tvarka.

Administracija paaiškino, kad atsakingas darbuotojas patikrinęs informaciją Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – VMI) duomenų bazėje, nustatė, kad duomenų apie pareiškėjo pateiktą FR0001 formos deklaraciją už 2024 m. sausio 1 d. – 2024 m. gruodžio 31 d. laikotarpį nėra.

Administracija išdėstė, kad atsižvelgiant į aukščiau įvardintas faktines aplinkybes ir į teisinį pagrindą, pareiškėjas apie išbraukimą iš Sąrašo buvo informuotas Administracijos Socialinių reikalų skyriaus Raštu (raštas laikytinas sprendimu).

Administracija paaiškino, kad pareiškėjas Metines gyventojų (šeimų) turto deklaracijos už 2024 metus iki 2025 m. gruodžio 10 d. nėra pateikęs, kai tuo tarpu vadovaujantis PBĮII, turėjo pareigą deklaruoti turimą turtą (įskaitant gautas pajamas) iki gegužės 1 dienos. Pareiškėjas, nepateikdamas deklaracijos, praleido PBĮII nustatytą terminą, ir vadovaujantis PBĮII 16 straipsnio 4 dalies 9 punktu, Administracijos sprendimu (Raštu) buvo išbrauktas iš Sąrašo.

Administracija paaiškino, kad pareiškėjas savo skunde nurodė, kad nedeklaravo turto, nes negavo pranešimo apie pareigą deklaruoti turtą įskaitant pajamas. Administracija detalizavo, kad kaip jau buvo minėta aukščiau, apie pareigą deklaruoti turtą (įskaitant pajams), asmuo buvo informuotas 2023 m. sausio 28 d. Administracijos Socialinių reikalų skyriaus raštu Nr. Sr-273(25.2.67).

Administracija nurodė, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje yra konstatavęs, kad teisė būti įrašytam į asmenų turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti sąrašą yra neatsiejama nuo pareigos įstatymu nustatyta tvarka kasmet deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas) už kalendorinius metus GTDĮ nustatyta tvarka vykdymo. Neįvykdžius šios pareigos, netenkama įstatymu nustatytos teisės (*žr., pvz., LVAT 2019 m. kovo 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-384-756/2019*). Metines gyventojų (šeimų) turto deklaracijos pateikimas savivaldybei nėra formalus veiksmas, bet susijęs su joje esančios informacijos įvertinimu, siekiant patikrinti, ar asmuo dar tebeturi teisę į paramą būstui (*žr., pvz., LVAT 2018 m. balandžio 5 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2244-1062/2018*).

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas faktines aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, skundžiamas sprendimas buvo priimtas teisėtai ir pagrįstai, įvertinus faktines aplinkybes, nurodant teisini pagrindą. Todėl pagrindo jį naikinti nėra. Administracija yra viešojo administravimo subjektas, kuris privalo veikti tik PBĮII jai suteiktų įgaliojimų ribose, o veikimas *ultra vires* yra pagrindas viešojo administravimo subjekto sprendimą pripažinti neteisėtu. Teises aktuose yra įtvirtintas imperatyvus savivaldybes administracijos elgesio modelis (PBĮII 16 straipsnio 4 dalies 9 punktas).

Skundas atmetamas.

Byloje sprendžiamas ginčas dėl Administracijos Rašto, kuriuo priimtas sprendimas išbraukti pareiškėją iš Sąrašo, teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas 2023 m. sausio 17 d. Administracijai pateikė Prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti (įrašant į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą) (reg. data – 2023 m. sausio 18 d., Nr. Nr. (duomenys neskelbtini).

Administracijos 2023 m. sausio 27 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos“ pareiškėjas buvo informuotas apie priimtą sprendimą įrašyti pareiškėją į Panevėžio miesto savivaldybės sudarytą Asmenų ir šeimų turinčių teisę į socialinio būsto nuomos sąrašą (eilės numeris įrašymo į sąrašą dieną 228). Šiuo raštu pareiškėjas be kita ko informuotas, kad kasmet privalo GTDĮ numatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant pajamas). Asmenys ir šeimos, nedeklaravę turto (įskaitant pajamas) už praėjusius kalendorinius metus iki einamųjų metų gegužės 1 d., iš Sąrašo išbraukiami.

Bylos duomenimis nustatyta, kad skundžiamu Administracijos Raštu pareiškėjas informuotas apie tai, kad buvo įrašytas į Sąrašą ir todėl, vadovaujantis PBĮII 22 straipsnio 1 punktu, privalo pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 d., ar dėl PBĮII numatytų priežasčių – iki birželio 1 dienos, deklaruoti turimą turtą (įskaitant pajamas) GTDĮ nustatyta tvarka. Pasibaigus kalendoriniams 2024-iesiems metams, iki PBĮII reglamentuotų

laikotarpių, Administracija negavo pareiškėjo turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos už 2024 metus, todėl, vadovaujantis PBĮĮ 16 straipsnio 4 dalies 9 punktu, pareiškėjas išbrauktas iš Sąrašo.

Pareiškėjas ginčija Administracijos Raštą, motyvuodamas tuo, kad negavo pranešimo apie būtinybę deklaruoti turtą.

Ginčo šalių teisinius santykius reglamentuoja bei yra aktualios Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI), PBĮĮ, GTDĮ, Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. A1-195 (toliau – Aprašas), Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo tvarkymo tvarkos aprašo, patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. A-142 (toliau – Sąrašo tvarkymo aprašas), nuostatos.

VSI 6 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad viena iš savarankiškųjų (Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) savivaldybių funkcijų yra paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas PBĮĮ nustatyta tvarka.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat socialinio būsto ir savivaldybės būsto nuomos bei savivaldybės būsto pardavimo sąlygas ir tvarką nustato PBĮĮ (1 straipsnis).

PBĮĮ 4 straipsnyje nustatytos už paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti atsakingos institucijos – šio straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad savivaldybės taryba atlieka šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

Savivaldybės administracija, be kita ko, nustato, ar asmenys ir šeimos turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (PBĮĮ 4 straipsnio 5 dalies 1 punktas); ne vėliau kaip likus mėnesiui iki einamųjų metų gegužės 1 dienos raštu informuoja paramą būstui išsinuomoti ir išperkamąją būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją gaunančius asmenis ir šeimas apie prievolę Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas) (PBĮĮ 4 straipsnio 5 dalies 2 punktas); siekdama nustatyti asmens ar šeimos teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka kreipiasi į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl informacijos apie asmens (jo šeimos), kuris kreipiasi dėl paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti, asmens (jo šeimos), įrašyto (įrašytos) į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, asmens ar šeimos, kurie naudojami parama būstui išsinuomoti, taip pat asmens ar šeimos, gaunančių išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, pateiktas turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijas (PBĮĮ 4 straipsnio 5 dalies 4 punktas), priimdama sprendimą asmenį ar šeimą įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą raštu informuoja apie galimybę pasinaudoti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija ir jos teikimo sąlygas (PBĮĮ 4 straipsnio 5 dalies 5 punktas).

PBĮĮ 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenys ir šeimos, atitinkantys šio įstatymo 8, 9 ar 10 straipsnyje nustatytus reikalavimus, norėdami gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, kreipiasi į savivaldybės administraciją pagal Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka asmens (šeimos atveju – vieno iš šeimos narių pasirinktinai) deklaruotą gyvenamąją vietą, o jeigu asmuo deklaruotos gyvenamosios vietos neturi, – į savivaldybės, kurioje yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, pateikdami socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti.

Teisė į socialinio būsto nuomą reglamentuota PBĮĮ 9 straipsnio 1 dalyje, kurioje nurodoma, kad teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus: 1) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų

ir turto dydžių; 2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinių metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma.

Pagal PBĮ 16 straipsnio 1 dalį, asmenys ir šeimos, atitinkantys šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, taip pat asmenys ir šeimos, pagal šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalį turintys teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą, šio įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka savivaldybės administracijai pateikę prašymą, įrašomi į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą pagal prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką. Šis sąrašas tvarkomas savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka <...>.

PBĮ 16 straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos, kai asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo yra išbraukiami: asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų gegužės 1 dienos, arba dėl svarbių priežasčių (ligos, kai asmuo gydomas stacionare, sužalojimo, nėštumo, likus 70 kalendorinių dienų iki gimdymo, gimdymo ir praėjus 56 kalendorinėms dienoms po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – 70 kalendorinių dienų), dėl savivaldybės, kurios administracijai pateikė prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti, teritorijoje paskelbtos epidemijos, stichinės nelaimės arba nelaimingo atsitikimo, dėl šeimos narių ar artimųjų giminaičių mirties, priežiūros ar slaugymo, dėl sulaikymo, suėmimo, arešto atlikimo, dėl Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme nustatytų pareigų vykdymo) iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka (9 punktas).

Vadovaujantis PBĮ 16 straipsnio 5 dalimi, savivaldybės administracija ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 31 dienos priima sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo. Apie sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą iš šio sąrašo, išskyrus šio straipsnio 4 dalies 3 punkte numatytą atvejį, savivaldybės administracija per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja asmenį ar šeimą pagal paskutinę žinomą jų gyvenamąją vietą.

PBĮ 22 straipsnyje nustatyta, kad asmenys ir šeimos, įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, privalo: šiame įstatyme numatytais atvejais deklaruoti turimą turtą (įskaitant gautas pajamas) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka.

GTDĮ 7 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, ir jų šeimos nariai privalo turtą ir gautas pajamas deklaruoti Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme nustatytais atvejais, o šio straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, ir jų šeimos nariai deklaruoja kalendorinių metų, einančių prieš metus, kuriais pateikiamas prašymas suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, gruodžio 31 dieną turimą turtą (įskaitant gautas pajamas). Kiekvienais kitais metais po prašymo suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pateikimo, deklaruojant praėjusių kalendorinių metų gruodžio 31 dieną turimą turtą (įskaitant gautas pajamas), deklaracija už kalendorinius metus teikiama iki einamųjų metų gegužės 1 dienos.

Aprašas nustato asmenų ir šeimų, kurie pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (toliau – asmenys), prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (toliau – prašymas) pateikimo savivaldybės administracijai sąlygas ir nagrinėjimo tvarką. Asmenys (jei kreipiasi šeima, vienas iš pilnamečių šeimos narių) dėl paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti kreipiasi į savivaldybės administraciją pagal deklaruotą gyvenamąją vietą, o jei gyvenamosios vietos neturi, į savivaldybės, į kurios gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą yra įtraukti, administraciją (Aprašo 3 punktas). Asmenys savivaldybės administracijai pateikia, jei kreipiamasi dėl įrašymo į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, – prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti pagal Aprašo 3 priede pateiktą BP-3 formą (Aprašo 4.1 papunktis).

Sąrašo tvarkymo aprašo 4 punkte nurodyta, kad Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Socialinių reikalų skyrius (toliau – Socialinių reikalų skyrius) priima ir nagrinėja prašymus suteikti paramą būstui išsinuomoti, kai kreipiamasi dėl įrašymo į Sąrašą, ir atlieka šias funkcijas: nustato, ar asmenys ir šeimos turi teisę į paramą socialiniam būstui išsinuomoti; siekdamas nustatyti asmens ar šeimos teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka kreipiasi į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl informacijos apie asmens (jo šeimos), kuris kreipiasi dėl paramos socialiniam būstui išsinuomoti, ir asmens (jo šeimos), įrašyto (įrašytos) į Sąrašą, pateiktas turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijas; priimdamas sprendimą asmenį ar šeimą įrašyti į Sąrašą, raštu informuoja apie galimybę pasinaudoti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija ir jos teikimo sąlygas; sudaro, tvarko ir tikslina Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) Sąrašą ir jo priedą; organizuoja Sąrašo paskelbimą Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje.

Pagal Sąrašo tvarkymo aprašo 15 punktą, į Sąrašą įrašomi asmenys ir šeimos, atitinkantys Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, pagal prašymo užregistravimo Socialinių reikalų skyriuje datą ir laiką. Kiekvienas į Sąrašą įrašytas asmuo ar šeima turi būti priskirti vienai iš PBIĮ 16 straipsnio 1 dalyje nurodytų grupių.

Vadovaujantis Sąrašo tvarkymo aprašo 18 punktu, asmuo ar šeima iš Sąrašo išbraukiami Savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioto asmens sprendimu PBIĮ 16 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais. Socialinių išmokų poskyrio atsakingi specialistai apie priimtą sprendimą per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja asmenį ar šeimą pagal paskutinę žinomą jų gyvenamąją vietą prašyme nurodytu būdu. Nuostata dėl informavimo netaikoma mirus į Sąrašą įrašytam vienam gyvenančiam asmeniui.

Iš išdėstyto teisinio reglamentavimo matyti, kad asmenys ir šeimos, įrašyti į Sąrašą, privalo PBIĮ numatytais atvejais deklaruoti turimą turtą (įskaitant gautas pajamas) GTDĮ nustatyta tvarka ir terminais.

Byloje esančių rašytinių įrodymų pagrindu nustatyta, kad pareiškėjas Administracijos Socialinių reikalų skyriaus 2023 m. sausio 27 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informuotas apie įrašymą į Sąrašą, pareigą kasmet GTDĮ numatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant pajamas) bei teises pasekmes, kylančias dėl pareigos deklaruoti turtą (įskaitant pajamas) už praėjusius kalendorinius metus iki einamųjų metų gegužės 1 d. nevykdymo – asmenų ar šeimos išbraukimą iš Sąrašo. Šiuo raštu pareiškėjui taip pat suteikta informacija apie galimybę pasinaudoti būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją bei tokio pobūdžio kompensacijos suteikimo sąlygoms ir tvarka.

Iš skundžiamo Rašto turinio seka, kad atsakovė priėmė sprendimą išbraukti pareiškėją iš Sąrašo vadovaudamasi PBIĮ 16 straipsnio 4 dalies 9 punktu, t. y. pareiškėjui neįvykdžius PBIĮ 22 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos bei nepateikus turto (įskaitant pajamas) deklaracijos už 2024 metus. Atsakovės į bylą pateikti rašytiniai įrodymai (VMI duomenų bazės išrašas – deklaracijų sąrašas), patvirtina, kad pareiškėjas nustatytu terminu, taip pat ir po skundo Komisijai pateikimo dienos (2025 m. gruodžio 10 d. duomenimis) nėra pateikęs FR0001 formos deklaracijos už 2024 m. sausio 1 d. – 2024 m. gruodžio 31 d. laikotarpį.

LVAT, į kurio formuojamą praktiką atsižvelgiama ir administracinių ginčų komisijos veikloje, yra išaiškinęs, kad teisė būti asmenų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąraše yra neatsiejama nuo pareigos PBIĮ nustatyta tvarka kasmet deklaruoti turtą (įskaitant ir gautas pajamas) už kalendorinius metus GTDĮ nustatyta tvarka vykdymo, todėl neįvykdžius šios pareigos, netenkama PBIĮ nustatytos teisės, tačiau išlieka teisė prašyti vėl būti įrašytam į sąrašą iš naujo, jei asmuo atitinka kriterijus ir reikalavimus po jo išbraukimo iš sąrašo (*LVAT 2019 m. spalio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1275-552/2019; 2019 m. lapkričio 6 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2008-756/2019*). Tai reiškia, kad teismų praktikoje pripažįstama, jog turto (įskaitant ir gautas pajamas) deklaravimo tvarkos pažeidimas savivaldybės administracijai yra imperatyvi sąlyga ir pareiga tokį pažeidimą padariusį asmenį išbraukti iš atitinkamo sąrašo.

Nagrinėjama atveju pareiškėjas nustatytu terminu reikiamos deklaracijos nepateikė, todėl Komisija sprendžia, kad atsakovė, vykdydama jai PBIIĮ 16 straipsnio 4 dalies 9 punkte numatytą pareigą administruoti ginčo sąrašą, turėjo teisinį ir faktinį pagrindą išbraukti pareiškėją iš ginčo Sąrašo.

Pažymėtina, kad kitaip elgtis atsakovė neturi ir teisinio pagrindo. LVAT yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas – „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (*pvz., LVAT 2010 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-35/2010, 2012 m. gegužės nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-1356/2012, 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015*).

Ginčijamas Raštas ir jame išdėstytas atsakovės sprendimas išbraukti pareiškėją iš Sąrašo yra grindžiamas nurodyta PBIIĮ 16 straipsnio 4 dalies 9 punkte įtvirtinta imperatyvia norma, kuri nenumato teisės atsakovei palikti ginčo Sąraše pareiškėją, kuris iki PBIIĮ ir GTDI nustatyto termino nepateikė VMI turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos. Atsižvelgiant į tai, Komisija konstatuoja, kad Raštu atsakovė visiškai teisėtai nusprendė pareiškėją išbraukti iš ginčo Sąrašo ir neturėjo nei teisinio, nei faktinio pagrindo priimti kitokį sprendimą. Priimti kitokį sprendimą ir pareiškėją palikti ginčo Sąraše atsakovė neturėjo teisės, nes tai būtų veikimas viršijant įstatymo suteiktus įgaliojimus (*ultra vires*).

Dėl pareiškėjo skundo argumento, jog jis nedeklaravo turto, nes negavo pranešimo, pažymėtina, kad nei PBIIĮ, nei Aprašo ar Sąrašo tvarkymo aprašo nuostatos neįtvirtina atsakovės pareigos informuoti asmenis ar šeimas apie prievolę pateikti turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijas. Atkreiptinas dėmesys, kad PBIIĮ 4 straipsnio 5 dalies 2 punktą įpareigoja atsakovę kasmet informuoti apie prievolę pateikti turto (įskaitant gautas pajamas) deklaraciją ne visus asmenis ir šeimas, pretenduojančius į socialinio būsto nuomą, o tik tuos, kurie paramą būstui išsinuomoti jau gauna, t. y. nuomojasi socialinį būstą arba gauna išperkamąją būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje detalizuota, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat motyvai (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktai).

Aiškindamas VAĮ 10 straipsnį (anksčiau buvusį VAĮ 8 straipsnį), reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, LVAT savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*LVAT 2010 m. lapkričio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*).

Nagrinėjama atveju, įvertinusi skundžiamo Rašto turinį, Komisija daro išvadą, jog skundžiamas Raštas yra motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, skundžiamame Rašte Administracija rėmėsi ginčui aktualiu teisiniu reglamentavimu, taip pat aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė priežastį, kodėl pareiškėjas yra išbraukiamas iš Sąrašo. Rašte išdėstyto sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjui suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Raštas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais). Taip pat, Rašte yra nurodyta jo apskundimo tvarka. Šių aplinkybių pagrindu, Raštas laikomas pagrįstu ir teisėtu, atitinkančiu VAĮ 10 straipsnio reikalavimus, todėl jo naikinti nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo. Remiantis išdėstytu, pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

atmesti pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Karine Zavgorodnaja

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Sigita Šimbelytė